

[autismebladet]

LANDSFORENINGEN AUTISME
MEDLEMSBLAD NUMMER 4 - 2017

Mini-konference om

PLAY

Effekten af at skabe relation til - og lege med - dit autistiske barn

Richard Solomon grundlagde PLAY-projektet i 2001. Richard Solomon beretter om et 3-årigt randomiseret forsøg der viste forbedringer i forældres interaktion med deres autistiske børn, samt i børnenes sociale interaktion med andre børn, ved hjælp af legetræning efter PLAY metoden. Forsøget viste væsentlige forbedringer i børnenes følelsesmæssige udvikling, men også forældrene fik det bedre af at arbejde med PLAY metoden, for et sekundært, men interessant, resultat af forsøget gjorde det klart, at forældrene fik styrket deres syn på sig selv som kompetente forældre og følte sig mindre modløse og deprimerede - også i forhold til børnenes fremtid.

Tid Onsdag den 1. november kl. 13.00 - 16.00

Sted SIKON, Banestrøget 21 (ved Høje Taastrup St.)

Pris 300,- kr. pr. person inkl. forplejning

Seneste tilmelding 27. oktober

Antal deltagere Max. 60 personer

Målgruppe Alle med interesse for autisme

Sprog Oplægget foregår på engelsk

Tilmelding www.SIKON.dk

INDHOLD

Stigma.....	4
At være asperger på arbejdsmarkedet.....	6
Autisme- og Aspergerforeningen for voksne	8
Ny formand for voksne autister: David Facius	10
Om at tage en uddannelse	14
Når autister bliver forældre	17
Mit handicap er min politiske mærkesag.....	20
Kredsens aktiviteter	24
Landsforeningen Autismes sekretariat.....	31

*Hendes Kongelige Højhed
Prinsesse Marie er protektor
for Landsforeningen Autisme.*

MEDLEMSBLAD NR. 4 - 2017

Medlemsbladet udgives af
Landsforeningen Autisme.

Ansvarshavende redaktør

Heidi Thamestrup
formand@autismeforening.dk

Redaktionsudvalg

Heidi Thamestrup
Fie Hviid Olesen

Foto .

Tryk Filipsen Grafisk Produktion.

Oplag 8.200 stk.

ISSN 2245-3423.

Vil du have en annonce i Autismebladet?
Kontakt: redaktion@autismeforening.dk

Annoncer og artikler fra samarbejdspartnere og
annoncører i Autismebladet er ikke nødvendig-
vis udtryk for Landsforeningen Autismes hold-
ninger.

Indlæg, kommentarer, bidrag mv. bedes
sendt til redaktion@autismeforening.dk
Bladet sendes gratis til Landsforeningen
Autismes medlemmer.

Der findes mennesker i Danmark, der ikke er omfattet af nogen form for retssikkerhed - i realiteten

STIGMA

Af Heidi Thamestrup, formand for Landsforeningen Autisme.

Umiddelbart tænker man, at mennesker, der ikke er omfattet af vores retssikkerhed, må være narkomaner, lommetyve eller folk, der opholder sig illegalt i landet, men det er det ikke. Og det er heller ikke mordere, pirater, rockere, hackere eller bevæbnede bankrøvere - for den sags skyld...

Det er mennesker med anderledes adfærd. Adfærd, der afviger. Adfærd, andre ikke forstår. Adfærd, hvor vi, uanset hvor meget vi prøver, ikke kan regne motiverne ud - og hvor den, der har adfærden, ikke er i stand til at forklare os dem.

Det er mennesker, der gestikulerer og snakker med sig selv på en måde, som var de i en helt anden kontekst, når de fx. står i et supermarked. Det er mennesker, der går lidt for tæt på os, når de befinder sig i det offentlige rum. Måske rører ved folk,

de ikke kender, eller ved deres ting. Mennesker, der kigger på børn, de ikke kender - på god afstand - og som smiler og griner, når børnene gør det. Lovgivningen gælder for dem, akkurat som for andre mennesker, men fordi deres adfærd er anderledes end den adfærd, vi anerkender, forstår og spejler os i, så er vi ikke i stand til at tolke den sikkert. Vi bliver usikre, vi forestiller os forskellige scenarier, vi tillægger dem motiver, vi selv forstår, og tolker adfærden som uacceptabel. Og så ringer vi til politiet og får dem fjernet...

Netop det skete forleden dag i Helsingør. Ung autistisk mand holder sommerferie. Han tager bussen ind til midtbyen, fordi han har googlet sig til, at der ligger en biograf, og fordi han kan lide at sidde i mørket og se på verden på film.

De sidste uger af sommerferien holdt Landsforeningen Autisme sommerlejr i Helsingør Ferieby, så det var der, jeg var, da jeg blev ringet op af en betjent fra Helsingør Politi. Betjenten fortalte, at en ung mand fra sommerlejren havde opholdt sig længe i biografen uden at købe billet. Den unge mand havde sagt lyde og kigget på folk. "Men det er da ikke ulovligt, han vil bare gerne se en film, det er det, han er kommet for", sagde jeg.

Politiet kørte vores unge mand tilbage til feriebyen, han fik ikke lov til at se sin film. Det var en katastrofe for ham. Men det sluttede ikke der, for da politibilen kørte ind på gårdspladsen og stoppede op foran hovedbygningen, blev jeg taget til side af den ene af de to uniformerede betjente.

”I må da have CPR-nummer på sådan nogen som ham!?!”, siger hun.

“Nej, det har vi ikke, han er jo et voksent menneske, han holder bare sommerferie her”, siger jeg.

“Men I kan da ikke lade ham gå rundt i byen uden at have en pædagog med !??.” siger betjenten.

“Han er et fornuftigt menneske, der passer sine egne ting, stille og roligt. Han opfører sig ikke som prototypen, nej, men det står der heller ikke i loven, at man skal. I har begået et overgreb, det er ham, der er den forurettede”, siger jeg.

Ifølge de udviklingspsykologiske teorier findes der ikke handlinger uden motiv, folk har altid en intention med det, de foretager sig. Her følges de udviklingspsykologiske teorier meget fint med den klassiske antropologiske tankegang - så vidt jeg da ved. Men ifølge lektor i antropologi, Helle Bundgaard, findes der masser af indlejret praksis, hvor mennesker gør de samme ting igen og igen uden motiv, intention eller mening, simpelthen fordi det er blevet en vane.

Handlinger uden motiv ses også i øjeblikke, hvor man helt glemmer sig selv og er i et andet bevidsthedslag, fordi man er optaget - eller helt opslugt - af noget, der forgår i ens omverden.

Der er grund til at tro, at autistiske mennesker indlejrer praksis i lige så høj grad som andre, og at deres indlejrede praksis vil se anderledes ud end den, vi er bekendt med fra mennesker uden autisme. Når mennesker uden autisme indlejrer praksis eller “glemmer sig selv”, har de aldrig, helt, glemt de sociale regler, hvorimod mange autistiske mennesker ikke skænker sociale spilleregler en tanke, hvis deres fokus er på noget andet, der virkelig interesserer dem...

Man kan tænke nøjagtigt, hvad man vil, om deres adfærd, man kan tillægge dem alverdens underlødige intentioner - og bagefter kan man give dem skylden for de intentioner, man tænkte, at de havde, eller for andre ting, som man skal have “tørret af” på nogen - eller for alt... De tager ikke til genmæle, og de klager ikke, de vender det indad - tænker, at de, igen, har begået en fejl.

Det er voksne mennesker. Mange af dem er intelligente, selvhjulpne og tillidsfulde nok til at bevæge sig ud i verden. De kan transportere sig selv med offentlig trafik. De kan købe en billet til en forlystelsespark, et museum eller en biograf. De interesserer sig for andre mennesker. De synes, at netop det mellemmenneskelige, sociale, kan være interessant at studere - selvom de ikke altid forstår det helt og ikke er i stand til at se på sig selv med andres øjne.

Og jeg har spurgt mig selv mange gange siden episoden, hvem det er, der er mest farlig; er det ham, der er nysgerrig på folks reaktioner og på det, der sker imellem mennesker, eller er det ham, der dømmer adfærd, som han ikke forstår, og anmelder den til politiet...

Heidi Thamestrup

At være asperger på arbejdsmarkedet

Jeg har været heldig med mit fleksjob. Så er der til gengæld andet, jeg har været mere uheldig med i mit liv.

Af Jimmi Hansen - Indkøber hos Svendborg Brakes ApS

Jeg blev godkendt til fleksjob i juli 2008, hvor mit hensyn var, at jeg arbejdede på nedsat tid pga. den stress og de 3 personlige kriser, jeg var igennem.

Jeg var indlagt 2 gange i 2001 på Børne- og Ungdoms-psykiatrisk afdeling i Næstved, hvor jeg også fik min diagnose Aspergers Syndrom som 17-årig, og så 1 gang i 2007 på psykiatrisk afd. i Svendborg.

Derudover har jeg stammet i perioder af mit liv, men det har ikke været den primære årsag til, at jeg fik et fleksjob.

Allerede efter praktik i 8. klasse hos en ejendomsmægler vidste jeg, at jeg ville være kontormand. Derfor tog jeg HHX og uddannede mig senere til markedsføringsøkonom på alm. vilkår. Jeg gik 5 år i alt på HH pga. de 2 kriser i 2001, hvorimod jeg

gennemførte markedsføringsøkonom på normeret tid - 2 år.

Det faglige har jeg aldrig haft svært ved. I efteråret 2006 blev jeg ansat som indkøbsassistent i et 37 timers job, men blev senere fritstillet.

Jeg fandt ud af på den hårde måde, at jeg ikke kunne magte 37 timer om ugen, fordi det kostede mig for meget energi.

I 2007 skulle jeg først ryge helt ned i kulkælderens, før jeg fik den rette hjælp.

Jeg blev dengang tilbudt at gå på et brobygningsforløb til arbejdsmarkedet, og forløbet endte med, at jeg kom i arbejdsprøvning hos Svendborg Brakes i april 2008. Senere i september 2008 fastansætter Svendborg Brakes mig i mit fleksjob.

Jeg står for mit eget område, som er at indkøbe alle de ikke-produkti-

ons-relaterede varer. Det kan være alt fra stort til småt såsom kontorartikler, møbler, sikkerhedsudstyr, værktøj og kemikalieprodukter. Jeg plejer gerne at sige, at mine kollegaer er mine kunder.

” **Jeg holder også styr på kontorlageret. Derudover har jeg i mange år nu oprettet alle nye leverandører i vores system, hvor det er vigtigt, at der ikke laves fejl. Det er også her, jeg kan bruge mine stærke sider ved Aspergers som en del af min personlighed.**

Da jeg startede hos Svendborg Brakes, fik jeg et hjørne i et større, åbent kontorlandskab. Det var ikke optimalt for mig ift. det auditive og visuelle, hvilket jeg nævnte

til min overordnede. Men så skete det, at vores PTA-afdeling skulle sidde sammen, hvilket medførte, at jeg blev tilbudt at flytte over til et alene-kontor, hvilket jeg var meget glad for. Samtidig gav det mere arbejdsro til den kollega, som sad tæt på mig, da jeg altid har haft en høj stemme.

Jeg kan stadig godt opleve udfordringer, når jeg f.eks. sidder i vores gode kantine, hvor smalltalken kører, eller når der bliver brugt humor i kommunikationen.

” Det kan også være svært at håndtere spidsbelastningsperioder. Men når alt kommer til alt, så har jeg fundet min niche, og jeg er utrolig glad for mit job, ligesom Svendborg Brakes mener, jeg er en gevinst for virksomheden.

I efteråret 2009 begyndte jeg derudover som tovholder for træfpunkt Fyn i Autisme- og Aspergerforeningen for Voksne.

Mit motiv med at engagere mig i det frivillige arbejde var at hjælpe andre voksne aspies og autister, så de kan mødes med ligestillede og blive klogere på sig selv og omverdenen. Et tilbud, jeg selv manglede, da jeg var kommet ind i voksenalderen. Dette bruger jeg også mit domæne www.zmiley.dk til.

Autisme- og Aspergerforeningen for voksne

Autisme- og Aspergerforeningen for voksne er en forening, der er for og med voksne autister.

Af Fie Hviid Olesen, kommunikationsmedarbejder

Længe har det været kendt som Aspergerforeningen, men nye tider er på vej, og foreningen har i år fået ny formand og nye kræfter ind i bestyrelsen. Der er stabilt 600-700 medlemmer i foreningen.

Foreningen har en aftale om et stort samarbejde med Landsforeningen Autisme. Det samarbejde blev besluttet på repræsentantskabsmødet i 2006, og var et naturligt samarbejde for de to foreninger at indgå i.

Autisme- og Aspergerforeningen samarbejder ofte med Landsforeningen Autisme, da de selv har mange gode ideer, men har svært ved alt det praktiske – som økonomien og planlægning af arrangementer. Det får de hjælp til af Landsforeningen Autisme.

Mødesteder

Autisme- og Aspergerforeningen har 6 mødesteder rundt om i Danmark, hvor alle over 18 med autisme har mulighed for at komme – snakke, dele erfaringer og være sammen med andre voksne autister.

Det oplever bestyrelsen, at mange medlemmer er glade for.

Foreningen ønsker desuden at åbne flere mødesteder i nye byer, og de er åbne for forslag. Men det kræver flere lokale frivillige kræfter, som kan stå for det praktiske, og det er en udfordring for foreningen.

På mødestederne tager de forskellige relevante emner op, og snakker om alt fra at flytte hjemmefra, venskaber, job, uddannelse, kærlighed – og hvad medlemmerne ellers har brug for at snakke om.

Desuden bliver der jævnligt inviteret fagfolk og foredragsholdere til at komme og holde oplæg om relevante emner.

Typiske spørgsmål og svar fra Autisme- og Aspergerforeningen

Skal jeg være medlem af Autisme- og Aspergerforeningen, for at deltage på mødestederne?

Du behøver ikke være medlem af foreningen for at deltage på mødestedet. Vi har den holdning i foreningen, at man skal have lov lige at se mødestedet an og finde ud af, om det er noget for en. Bliver du glad for det, og kommer du der igennem længere tid, kan det være, vi opfordrer dig til at blive medlem.

Må man tage en ledsager med til møderne?

Som udgangspunkt er vores politik, at det må man godt. Men det er forskelligt fra mødested til mødested, så det er bedst at spørge kontaktpersonen/tovholderen, bare for at være sikker, inden man kommer til mødet.

Hvor ligger foreningens mødesteder?

Vi har mødesteder i København, Fyn, Herning, Aarhus, Aalborg, Østsjælland.

Se mere på foreningens hjemmeside

www.aspergerforeningen.dk

Ny formand for voksne autister: **DAVID FACIUS**

David Facius er ny formand i Autisme- og Aspergerforeningen - og han er klar til at arbejde for voksne med autisme.

Af Fie Hviid Olesen, kommunikationsmedarbejder

David Facius er 33 år og opvokset i Sønderborg. Han fik sin diagnose autisme i 2010 og kom hurtigt med i Autisme- og Aspergerforeningen i 2011.

Men det var ikke nok bare at være medlem – han ønskede at være endnu mere involveret i foreningen.

Det førte til, han blev næstformand for et par år siden, og i marts i år i 2017 blev han valgt som ny formand for Autisme- og Aspergerforeningen for voksne.

Nu glæder han sig til at kunne hjælpe og sikre gode vilkår til andre voksne autister.

”Jeg kan se tilbage på min opvækst, at der er noget, jeg ikke vidste, jeg havde brug for den gang. Det vil jeg gerne hjælpe andre med nu. Og når jeg nu har mulighed for at involvere mig og hjælpe, så vil jeg gerne gøre det. Det er ikke alle, der har den mulighed,” siger David Facius.

Mere synlighed af foreningen fremover

På generalforsamlingen i foreningen lørdag d. 4. marts 2017 blev den nye formand og bestyrelse valgt, og det skete efter mange år med Aage Sinkbæk på formandsposten.

Den nye formand David Facius har da også tænkt sig at holde den retning, som Aage har sat.

”Han har gjort så stort et arbejde i sin tid her, så det er meget den samme retning, jeg følger nu som ny formand.

” **For os i bestyrelsen er det vigtigt, at vi får udbredt mere viden om og får mere opmærksomhed på mødestederne**

og der er desuden et ønske fra medlemmerne om, at vi bliver mere po-

litiske også. Vi skal være mere synlige, så folk ved, vi eksisterer,” siger han om den retning, som foreningen skal i.

Synlighed er et punkt, som David Facius som ny formand har fokus på. Det er et område, hvor foreningen ofte har lænet sig op af Landsforeningen Autisme, og det samarbejde er de glade for. Men han ønsker, at foreningen selv bliver mere synlige, arbejder mere politisk – og på sigt komme mere i medierne.

”Vi skal blandt andet have skabt en kontakt til lokalpolitikere og snakker med medlemmerne om, hvilke sager, der er vigtigst for dem.

Men det er en sej kamp at få varige ændringer i samfundet og at vænne en hel kommune til at agere anderledes f.eks. i forhold til inklusion eller ressourceforløb,” siger han.

Formand med overblik og rum til alle medlemmer

David Facius beskriver sig selv som en, der prøver at lytte til alle og tage alt meget roligt. Han er meget eftertænksom og ser på udfordringer og sager fra forskellige vinkler, så han får hele billedet. Det tager han med ind i arbejdet som formand.

”Jeg kan bedst lide at tænke tingene igennem, og se på det fra forskellige vinkler og sider – før jeg beslutter noget. Det er vigtigt for mig, at vi lytter til hinanden og forstår hinanden,” siger han.

Som formand skal han have det store overblik, og han ser sig selv som ansigtet udadtil for foreningen. Samtidig understreger han, at han er der for alle medlemmerne.

”Jeg skal være den, som alle ved, hvem er, og alle ved, de kan komme til, hvis der er noget.

Det er noget af det, jeg vil gøre en ekstra indsats for at få styr på, og især det med at have overblik over mødesteder, arrangementer og de sager, vi går ind i, er vigtige,” siger David Facius.

Lige nu oplever David Facius, at der er en god balance i foreningen og mange folk, der arbejder engageret for at få det hele til at gå godt. Det

skaber en indre ro og styrke, som giver gode muligheder for at være der for medlemmerne, så de føler sig set og hørt – og det glæder den nye formand.

Mere forståelse for autisters udfordringer

Noget af det, der optager Davis Facius meget er, at der skal skabes mere forståelse for autisme hos det

ret på en ydelse eller ikke mødt ordentligt. De kan ikke selv komme videre i livet med en uddannelse eller et arbejde, og de får ikke den hjælp, de skal bruge for at nå dertil,” siger han.

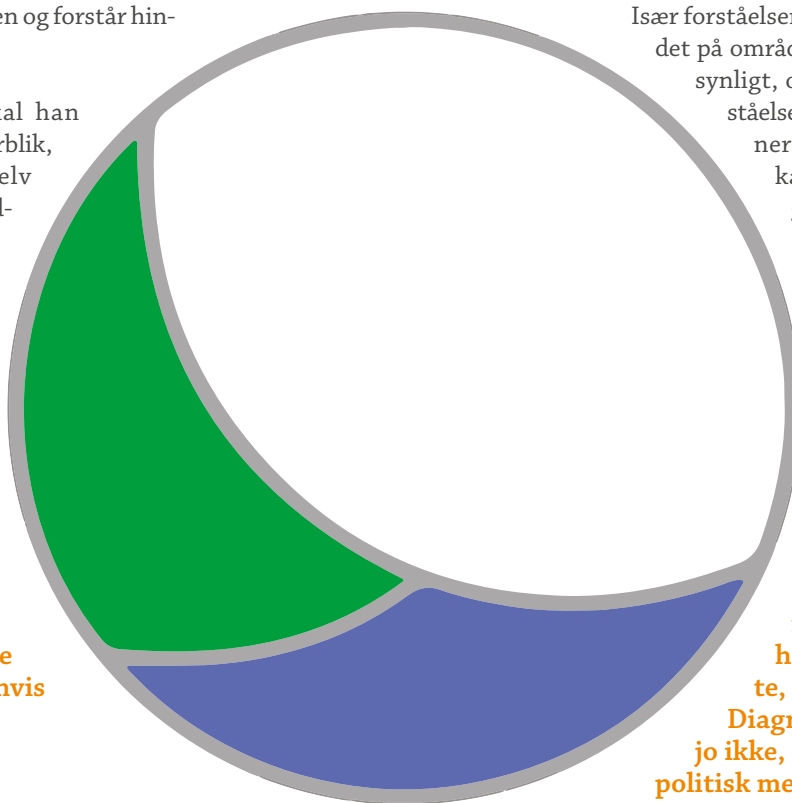
Derfor er det ifølge ham vigtigt, at foreningen har fælles sager, de kan kæmpe for. En af dem er forståelsen i kommunerne – og en anden er ressourceforløb, hvor mange voksne autister føler, de strandede.

Især forståelsen er vigtig for alt andet på området. Autismen er ikke synligt, og det kan gøre forståelsen sværere i kommunerne, fordi man ikke kan se, der er noget galt. Det har betydning for, om den enkelte får den støtte, de skal have – og det vil foreningen gerne sikre fremover.

”Vores medlemmer skal have den støtte, de har brug for. Diagnosen forsvinder jo ikke, så vi vil arbejde politisk med fokus på tidlig indsats og fokuseret støtte til den enkelte. Jeg er ikke i tvivl om, at mennesker med autisme kan yde en vigtig indsats både på arbejdsmarkedet og i samfundet,” siger David Facius.

offentlige. Mange af medlemmerne i Autisme- og Aspergerforeningen oplever, at de ikke får rådgivning af kommunerne i, hvilke hjælpemidler og støtte de kan få. Det ønsker han ændret.

”Jeg hører fra mange, at de mærker en manglende forståelse fra kommunerne, hvor de føler sig parke-

Nye diagnoser får betydning

Autisme- og Aspergerforeningen for voksne forventer ligesom fagpersoner og Landsforeningen Autisme, at der snart kommer en ny diagnosefordeling, siden de ændrede diagnosen i USA for år tilbage. Det var faktisk på den baggrund, at foreningen valgte at ændre deres navn fra Aspergerforeningen – til Autisme- og Aspergerforeningen for voksne. De ønsker nemlig at kunne rumme alle voksne med autisme.

”Personligt er jeg lidt trist over, at de ændrer diagnoserne, fordi det giver en identitet. Men jeg håber, at ændringerne gør diagnoserne mere flydende, og at man får den hjælp, man har brug for, ud fra ens udfordringer – i stedet for at bruge mange kræfter på at give en specifik diagnose,” siger David Facius.

Han forventer også, at det er noget, medlemmerne vil gå op i. Derfor er det en vigtig del af det arbejde, som David og bestyrelsen i foreningen laver lige nu. De regner med at skulle forberede sig på spørgsmål, der kan komme om diagnosekriterierne – og være klar til at tage imod alle nye medlemmer fremover.

”Vi skal være klar til at tage imod og være åbne over for de nye, der kommer til os. De kommer til at have spørgsmål, og så skal vi kunne finde ud af, hvordan vi bedst hjælper dem,” siger formanden.

Samarbejde med Landsforeningen Autisme

Den nye formand har mange ønsker og planer for Autisme- og Aspergerforeningen for voksne, og han glæder sig til at komme mere i gang med arbejdet – og til at få snakket med

flere medlemmer og høre, hvad de tænker, foreningen skal arbejde for.

Han ved dog også, at der er udfordringer, som han skal tage hensyn til. Bestyrelsen har mange gode ideer, men har brug for hjælp fra Landsforeningen Autisme til det mere praktiske med økonomi, planlægning og udførelse. David Facius er derfor glad for at kunne fortsætte det gode samarbejde med Landsforeningen.

Vi er i gang med at planlægge en konference for voksne autister, hvor vi kan få nogle oplæg og workshops, som giver medlemmerne mere viden om deres muligheder.

Det hjælper Landsforeningen Autisme os med at søge midler til og planlægge, og det er vi rigtig glade for. Det giver os muligheden for at fokusere på det faglige indhold og ideer til oplæg,” siger formand i Autisme- og Aspergerforeningen, Davis Facius.

Konferencen for voksne autister er 25. november

AUTISME KONFERENCE

Arrangør Autisme - og Aspergerforeningen for Voksne

Tid 25. november 2017

Sted SIKON Banestrøget 21, 2630 Taastrup

Pris Kr. 200,- incl. fuld forplejning

Målgruppe Voksne autister

Info Tilmelding, program og praktiske oplysninger
på www.SIKON.dk

SIKON.DK

Om at tage en uddannelse

Autisme og uddannelse er ikke altid de bedste venner. Slet ikke, når det gælder den "normale vej". Men som en infantil autistic, der kom "helskindet" igennem et gymnasieforløb på lige fod med alle andre, vil jeg dele mine sorger, glæder og erfaringer med jer.

Af Kirsten Damgård Petersen, studerende

Det var ikke min plan at tage en normal gymnasie-uddannelse. Jeg blev diagnosticeret som 16-årig på vej ud af folkeskolen.

Grundet det var jeg ikke "dårlig nok" til at få tildelt noget af kommunen, så gymnasie-ideen var noget, jeg bare ville prøve.

Jeg havde et kæmpe drive, som jeg tror på er det 100 % vigtigste, hvis det skal lykkes.

Det er ekstremt hårdt og krævende, så hvis man ikke vil det nok, så kræver det alt for meget i forhold til, hvor mange slag det kan give.

Opstartssamtale

Jeg gik på Alssundgymnasiet i Sønderborg, hvor min søster har gået før mig, så vi kendte i forvejen lederen samt studievejlederen, vi var til opstartssamtale med.

En opstartssamtale er super vigtig, for det er der, alle kortende skal lægges på bordet.

- Hvad forventes af lærerne?
- Studievejlederen?
- Eleven selv?
- Familien?

Mentor-ordning

Til den samtale fik jeg sat en mentor-ordning på benene. En mentor er der for at hjælpe på de punkter,

der er behov for det - både fagligt og socialt.

Hvis man som ung føler sig tryk ved det, kan forældre og mentor have mulighed for at kontakte hinanden. Det gør, at den tildelte mentor har bedre mulighed for at lære det unge menneskes styrker og svagheder at kende.

Sørg også for, at hele lærerstaben får diagnosen at vide. Jeg vil lade det være op til den enkelte, om ens medstuderende skal vide det eller ej. Men at lærerne kender til diagnosen, skaber en bedre forståelse for en, hvis timerne bliver for meget, larmen for høj, eller hvis afleveringerne ikke kan nås lavet til minuttallet.

Stillerum

Mange skoler har en form for samtalerum, som ikke bliver brugt hver eneste dag. Jeg fik at vide, at hvis noget blev for meget, kunne jeg gå

ind i sådan et og markere det som ”optaget”. Det lyder måske fjollet, hvilket jeg også selv synes, det var i starten. Jeg var 100 % sikker på, at det ville jeg aldrig få brugt. Men de ord måtte jeg tage i mig igen, for det var så dejligt, at hvis jeg pludselig kunne mærke, det hele blev for meget, kunne jeg bare gå derhen.

” **Fordi alle, både lærere og elever, kendte min diagnose, var der ingen, der stillede spørgsmål til, at jeg ud af det blå rejste mig og gik.**

Det har uden tvivl været de tre hårdeste år i mit liv, og jeg er evigt taknemmelig for min mor, som vittentligt har sørget for, at det ’eneste’, jeg skulle de tre år, var at fokusere helt på min skolegang.

Jeg kunne heller ikke andet. Min døgnrytme hed: skole, hjem og sove (andet var jeg ikke i stand til), spise mad, lave lektier og så i seng. Men jeg gjorde det!

Jeg dimitterede med et flot 12-tal i huen, et legat på 2.000 kr. og ikke mindst en hel del klogere.

Universitetet

Jeg har nu valgt at dedikere de næste par år til det filosofistudie på universitetet, som jeg gerne skulle begynde på her efter sommer – og det er jeg meget spændt på.

Jeg tror på, der er mange derude, som især fagligt sagtens kunne klare at tage en uddannelse. Men det er hårdt socialt.

Jeg er ufatteligt stærk socialt, men min lyst til at være sat sammen med en klasse, der vægtede fest højere, var ikke en god kombination.

” **Husk, det er muligt, det er hårdt, og det skal være 110 % ens egen lyst. Så til alle, der vælger at tage den – god rejse mod din uddannelse.**

Når autister bliver forældre

De to centrale fænomener for mig i samarbejdet med andre autistiske mennesker er at give følelsen af fællesskab – det at høre til – og følelsen af selvforståelse. Mennesker forstår sig selv og udvikler deres identitet i mødet med andre og i spejling i dem

Af Felix Munch, autismekonsulent

Der findes stadig væsentlige områder på autismlandkortet, der er uopdagede og ubeskrevne. De fleste er på voksen- og ældreområderne, da kun ganske få procent af forskningsmidlerne går til forståelse af autistiske voksne, deres behov og udfordringer.

Et af disse områder er forældreskab. Der er umiddelbart ingen forskning på området, og temaet berøres kun perifært i litteraturen i visse selvbiografier. Viden om forældreskab findes derudover belyst ud fra det neurotypiske perspektiv, når det handler om at være barn og have en autistisk forælder.

Det betyder at autistiske børn og unge ikke kan finde forbilleder og lære om fremtidens muligheder, og at autistiske voksne ikke har andre at spejle sig i. Fagfolk har kun personlige erfaringer at forstå og hjæl-

pe ud fra, og neurotypiske forældre til autistiske børn har ikke muligheden for at støtte de rigtige forventninger.

Da jeg selv havde fornøjelsen af at blive forælder, blev to ting hurtigt tydeligt: Jeg kunne intetsteds finde viden om andre autisters oplevelser som forældre – og de fagpersoner, jeg kom i kontakt med, havde kun få gange før mødt en autistisk forælder.

” **I voksenhandicap på kommunen var det uhørt at være forælder og autist, og man konkluderede da også, at jeg ikke kunne være berettiget til støtte, uden at de dog havde nogen viden om, hvordan autistiske forældres støttebehov er.**

Der er derfor behov for viden om autistiske forældre på alle niveauer:

- For forældre til autistiske børn og unge, så de kan have forventninger baseret på viden, ikke bekymringer.
- For autistiske unge, når de drømmer om fremtiden og søger forbilleder.
- For fagfolk, pædagoger og seksualvejledere, så de kan støtte og oplyse baseret på reel viden.
- For forskere, så det bliver tydeligt, hvor meget ny viden der er behov for, og hvor afgørende denne viden vil være.
- For sagsbehandlere, politikere og andre beslutningstagere, så støtte og rettigheder kan baseres på reelle behov, ikke formodninger.

For at undersøge området har jeg derfor stillet 130 autistiske forældre 30 spørgsmål.

Igennem disse spørgsmål samler jeg viden, ligheder og erfaringer, så vi kan skabe ny viden på det ukendte område.

- Hvilke tanker gør autistiske voksne sig om forældrerollen?
- Hvad lykkes?
- Hvad er vanskeligt?
- Hvilke støttebehov har vi, og hvad kan vi lære, når vi opsøger, respekterer og lytter til de autistiske forældre?

Og besvarelsenerne har både underbygget mine formodninger om emnet, men også lært mig meget nyt.

” **Autistiske forældre ser generelt ud til at have en anderledes profil end de fleste autistiske voksne, hvilket kan gøre det vanskeligt at se, forstå og støtte dem.**

Gennemsnitsalderen for diagnosticering af autisme er 5 år i England og 4 år i Australien. Og den er muligvis lidt højere her i Danmark. Men ud fra undersøgelserne er gennemsnitsalderen for den første autismediagnose hos et autistisk menneske, der er forælder, hele 34,5 år!

Derfor må vi antage, at den autistiske forælder besidder kompetencer, som gør det muligt at maskere mange af livets udfordringer. De vil derfor også meget ofte leve et liv, hvor de ikke har en reel selvforståelse og støtte til essentielle ting.

Man kunne komme til at antage, at disse forældre ikke har et støttebehov, og at de måske klarer sig helt fint uden hjælp, men det er simpelt hen ikke tilfældet.

Forældrene har nemlig ofte modtaget disse diagnoser:

- 47 % - Depression
- 43 % - Angst
- 36 % - ADHD
- 24 % - PTSD

Med denne viden er det helt tydeligt, at der er en stor del af de autistiske forældre, som oplever væsentlige udfordringer i livet, som i sig selv kunne være støttekrævende – foruden at de har autisme og udfordringer forbundet med forældrerollen.

De har et helt livs erfaring i at indrette tilværelsen på en overskuelig og meningsfuld måde, så det er derfor helt naturligt at se en række forældre, som bliver diagnosticeret med autisme i forbindelse med enten forældrerollen eller et barns diagnosticering, hvor mange pludselig kan genkende sig selv i diagnosen.

Vi har længe haft data, der viser, at omkring 25 % af autistiske børn har en forælder, der er på spektret. Min undersøgelse viser modsat, at 22,5 % af autistiske forældre ender med kun at have neurotypiske børn.

” **Det er da også et af de helt essentielle spørgsmål for rigtig mange vordende forældre – om deres barn også får autisme, når de har det.**

De udfordringer, autistiske forældre møder, har også en økonomisk effekt og konsekvens. Der er nemlig små 60 %, som har vanskeligt ved at betale de helt grundlæggende udgifter som husleje, el, vand og varme mindst et par gange om året.

Til gengæld bidrager autistiske forældre på helt særlig vis til, at deres børn har en god livskvalitet, ved at være særligt dygtige til at skabe en struktur og faste rutiner i hverdagen – og mange oplever disse opgaver som meget ligetil og ukomplerede.

Samtidig videreformidler forældrene særlige autismespecifikke kompetencer, forståelse og viden til deres børn, som ellers ville være vanskeligt tilgængelige.

- Behov for alenetid: 70 %
- Sociale copingstrategier: 54 %
- Kommunikative copingstrategier: 52 %
- Sensoriskskærmning for lyd: 52 %
- Særinteresser: 52 %

På trods af disse særlige kompetencers tydelige kvaliteter samt autistiske forælders oplevelse af en iboende forståelse for det autistiske barns behov, så føler halvdelen et behov for at hemmeligholde deres autisme for at skærme deres børn over for lærere, sagsbehandlere, psykologer eller neurotypiske forældre.

Det er vanskeligt for autistiske forældre at bede om hjælp. Samtidig oplever 21 %, at de intet sted kan finde mere viden om at være en autistisk forælder, og 27 % oplever, at ingen kan hjælpe dem med de udfordringer, de står overfor.

Med denne viden og alt det, der ikke var plads til på disse sider håber jeg, at flere vil opleve vigtigheden af at forstå autistiske forældres særlige omstændigheder. Vi skal være gode til at anerkende de udfordringer, denne gruppe af mindst støttekrævende autistiske mennesker står overfor.

DAYBYDAY - Fordi alle mennesker ikke er éns!

BOARDS BY RØNNOW GRAFIK

Planlægningstavler 100% tilpasset brugerens behov

Priser fra
1.675,-

Whiteboard overflade
Magnetpiktogrammer efter eget valg
Magnetmarkører i farver

- Ugetavle, dagstavle, lodret - eller vandret visning.
- Madplan, belønningsskema, hvem henter og hvem er jeg hos i dag.
- Netop jeres ønskede opsætning er inkluderet i prisen. Vi lytter og vejleder jer.
- Standard og individuelle piktogrammer - vi laver dem tilpasset den enkelte opgave.

Vi forstår jeres behov - læs vores personlige historie på www.daybydayboards.dk

• Ring til Andreas på 71 78 88 67 • Se mere på www.daybydayboards.dk

Er du færdig med STU?
Mød os, kom i praktik

Styrker til din fremtid...

Animation & Game design

Du lærer at animere og designe alt fra tegnefilm, stop-motion til computerspil

Produktion & montage

Kuvertering, pakning, afvejning, optælling, sortering og mærkning af forsendelser

Foto & Movie-making

Vi fotograferer, udstiller, laver film og lærer alt om filmproduktion

Praktik?

Det er en stor beslutning at vælge, hvad man skal efter STUen. Vi vil gerne gøre det lettere for dig. Kom i praktik hos os et par dage, oplev stemningen, mød de andre unge og vær en del af dagligdagen og se om BCU er noget for dig.

Beskæftigelsescenter for unge
Marielundsvej 46C
2730 Herlev
Telefon: 4494 4492
bcu@detnationaleautismeinstitut.dk

BCU

beskæftigelsescenter for unge

Mit handicap er min politiske mærkesag

I 2014 meldte jeg mig ind i Alternativet, og jeg er siden blevet valgt som folketingskandidat med en lillebitte mulighed for at blive den første autist i det danske folketing.

Af Niels Christiansen – stiller op for Alternativet i Østjylland

Jeg var 25 år, inden jeg fik stillet diagnosen, og det gav et helt andet syn på tiden inden. Jeg har aldrig været den dygtige elev, men alligevel altid været fint med fagligt – især hvis noget virkelig interesserer mig.

Jeg har altid haft svært ved at gennemskue koderne - især i uddannelsessystemet, hvor jeg aldrig har været mester til at gå til eksamen

Jeg har dog ofte været omgivet af søde og støttende mennesker. Det er ikke en selvfølge, men jeg har som oftest også kunne få den ro, jeg havde brug for. Jeg fik lov til at være barn og lege, indtil jeg selv mente, at jeg var færdig med det. Jeg valgte frit mine uddannelser uden pres.

Presset opstod først, da jeg var færdig med grundforløbet på medieskolen i Viborg. Praktikpladser er ikke noget, man bare lige får, og jeg tror heller ikke, der er megen hjælp at hente for elever med særlige vilkår.

Kontanthjælpssystemet er slet ikke indrettet efter mennesker med særlige vilkår eller behov, og er man udiagnosticeret, er man helt på egen hånd.

Efter utallige jobansøgninger og en del jobsamtaler formåede jeg ikke at finde et job. Jeg blev på et tidspunkt tilkaldtevikar.

”Tilkaldtevikar er nok omtrent den værste arbejdsform for en autist, da den er fyldt med usikkerhed og er svær at planlægge efter.

Der gik heller ikke lang tid, før de ikke ringede mere. Jeg søgte ind på en del uddannelser og endte på lærerseminaret, der var én af fem ønskede uddannelser. Det er jeg imidlertid blevet glad for, selvom det ligger langt fra film og TV.

Politik kan være indflydelse

Begrundelserne for at gå ind i politik kan være mange, og der sidder givetvis også folk i folketinget, der mest af alt er der for at få ministerpension og skatterabatter til vennerne i Gentofte.

For mit eget vedkommende er politik blevet den obligatoriske vej til forandring. Her taler vi forandring, både i forhold til uddannelsessystemet, beskæftigelsessystemet og arbejdsmarkedet, til fordel for folk med handicap – også kognitive handicap.

I 2014 meldte jeg mig ind i Alternativet, og jeg er siden blevet valgt som folketingskandidat med en lillebitte mulighed for at blive den første autist i det danske folketing.

Rummelighed

Der har længe været snak om inklusion i folkeskolen, men når man kommer ud af folkeskolen, så er det småt med hensynene. Der er en forestilling om, at hvis man inkluderer i folkeskolen, så kan man ændre på autister, således at de, uden for meget besvær, kan indgå i undervisningen i det almene uddannelsessystem. Det svarer lidt til, at man indsluser folk, der er lamme i benene, ved at tage elevatorer og lifte fra dem over tid.

Det er jo en noget aparte logik og en total fornægtelse af, at autisme er en gennemgribende udviklingsforstyrrelse, der varer hele livet.

Inklusionen i folkeskolen har desværre mest karakter af integration. Man kan sige, at elever med diagnoser er med på tålt ophold. Både Salamancaerklæringen og FN's handicapkonvention fordrer en rummelig folkeskole, men artikel 24 i handicapkonventionen omfatter også resten af uddannelsessystemet, og man kan ikke skabe et handicapvenligt uddannelsessystem blot ved at sætte en elevator og et handicap-toilet op.

” **På de videregående uddannelser er der tilsyneladende kun én slags handicap, og det er de somatiske handicap.**

De videregående uddannelser

Vi mangler en omfattende diskussion af, hvordan vi skaber rummelighed på de videregående uddannelser, og fremdriftsreformer, krav om høje karaktersnit samt krav om en høj grad af selvstændighed fungerer direkte kontraktivt.

Min egen erfaring med lærerseminaret er ikke lutter positiv. Ikke fordi lærerne ikke er søde og forstående, men rammerne er ikke skabt til inklusion, og alt for ofte støder man ind i argumentet ”Det er et vilkår” eller ”Det kan vi desværre ikke gøre noget ved”.

For mig som Aspergers-autist har blandt andet de mange lærerskift, de mange forskellige undervisningshold samt prøve- og eksamensformer været en stor mental belastning, men der er selvfølgelig enkelte hensyn såsom en studie-støtte, yderligere forberedelsestid og så handicap-SU, som efter et år på en ung-kontanthjælp falder på et meget tørt sted.

” **Undervisningsdifferentiering er ikke nok**
Det er ikke nok blot at differentiere undervisningen. Jeg har meget svært ved at læse situationer som eksempelvis en mundtlig eksamen.
Jeg kan ganske enkelt ikke læse lærer og censor.

Det er derfor vigtigt, at vi også begynder at tale om evalueringsdifferentiering og opgavemængde- og længdedifferentiering.

Det håber jeg, at jeg som folketingskandidat for Alternativet kan være med til at få på den politiske dagsorden, selvom det ser ud til at blive en lang, sej kamp.

Grundkursus i autisme

– for professionelle

Kurset giver dig en grundig indføring i autismspektret. Hvad betyder f.eks. autismen for et menneskes adfærd og kommunikation og hvordan tolker vi som professionelle begge dele?

- Introduktion til autismspektret
- Autistisk empati
- Autismens systemtænkning
- Trivsel og glæde eller stress og angst
- Kommunikation som adfærd og de pædagogiske værktøjer

Dato 14. september kl. 9.30 – 15.30

Sted Høje Taastrup

Pris Kr. 2.500,- pr. deltager

Underviser Marie Louise Stochholm

Tilmelding www.SIKON.dk

Skolevægning

- en udfordring for fagpersoner

Kursets fokus er konkrete strategier, som kan anvendes i håndtering af skolevægning – værdien af en individualiseret specialpædagogisk indsats belyses.

- Hvorfor får børn med autisme skolevægning?
- Forstå barnets kognitive forudsætninger
- Perspektivering af faglige roller og funktioner
- Helt konkrete strategier
- Den specialpædagogiske indsats

Dato 2. oktober kl. 9.00 – 16.00

Sted Høje Taastrup

Pris Kr. 2.500,- pr. deltager

Underviser Dorthe Hölck

Tilmelding www.SIKON.dk

Målgruppe til begge kurser er :
Pædagoger, lærer og psykologer

MEETING OF MINDS 6

A scientific conference about autism

Participation, self-awareness & identity

With these topics we wish to spread knowledge in autism by creating an exchange of research and evidence at the conference.

The first confirmed presentations:

Jonathan Weiss

A balanced approach, and results from studies on emotion regulation

Damian Milton

A personal perspective on the topic "identity" and reflections on methods used in projects regarding the exploring of self-identity.

Geoffrey Bird

A Broad study on autism, alexithymia and interoception.

Mark Brosnan

iPad technology supporting development of Social Stories.

David Williams

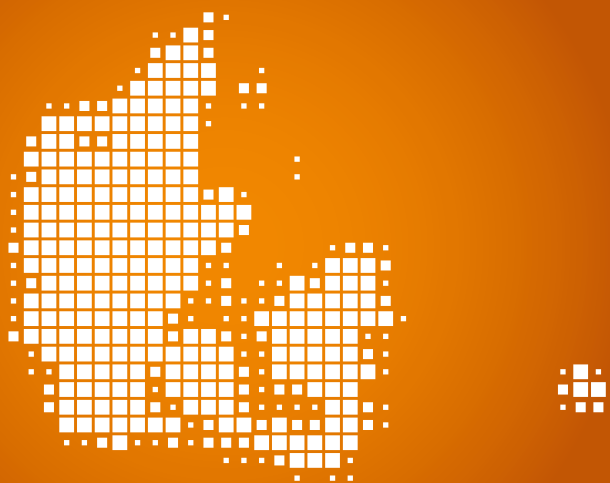
Symposium about metacognition and self-awareness.

Update on the program and Information on conference attendance can be found on:

www.meetingofminds.dk

We look forward to seeing you in Copenhagen November 9-10th. 2017.

Kredsene

AKTIVITETER

KREDS BORNHOLM

Formand:
Tomas Schilling ..... Tlf. 42 19 01 22
E-mail: asfkredsbornholm@gmail.com

KREDS FYN

Formand:
Else Worm Jørgensen ..... Tlf. 29 88 87 98
E-mail: elseworm@gmail.com

AUTISMUFELAGID/KREDS FÆRØERNE

Formand: Heidi Aagaard..... Tlf. +298 509031
E-mail: formadurin@autisma.fo

KREDS KØBENHAVN/FREDERIKSBERG

Formand:
Susan Elholm ..... Tlf. 27 14 39 99
E-mail: tine.heerup@gmail.com

KREDS GRØNLAND

Formand:
Karsten Høy..... Tlf. +299 558297
E-mail: karsten@greenlandholding.com

KREDS LIMFJORD

Formand:
Runa Dorph Petersen ..... Tlf. 28 63 49 63
E-mail: formand@kredslimfjord.dk

KREDS MIDTVEST

Formand:
Søren Dalgaard ..... Tlf. 53 11 31 45
E-mail: sbd54@youmail.dk

KREDS NORDJYLLAND

Formand:
Jørn Poulsen..... Tlf. 98 15 32 42
Kontakt telefon: ..... Tlf. 30 25 92 10
E-mail: jp@autismenord.dk

KREDS NORDSJÆLLAND

Formand:
Allan Jensen ..... Tlf. 29 21 97 20
E-mail: allanjensen51@hotmail.com

KREDS ROSKILDE

Formand:
Rune Gamby
E-mail: rune@au10sme.dk

KREDS ØSTJYLLAND

Danseklub for danseglade unge

Vi starter en danseklub for unge mellem 13-18 år, som kan lide at danse.

Vi har plads til 12, og man SKAL være fyldt 13 år og ikke være fyldt 18 år, når man starter.

Vi har været så heldige, at to psykologi-studerende vil være klubledere og danseinstruktører.

Dato: Vi starter 7. september 2017.

Tidspunkt: kl. 17.00-19.00.

Datoen kan blive ændret, så hold øje med vores hjemmeside autismeoj.dk

Sted: Grahambellsvej 4, Skejby.

Tilmelding: Info@autismeoj.dk

Foredrag om konflikthåndtering med Bo Hejlskov Elvén

Sæt allerede kryds i kalenderen nu!

Dato: 12. oktober 2017.

Tidspunkt: kl. 19.00-22.00.

Sted: sted kommer senere

Pris: kr. 100,- for medlemmer –
kr. 200,- for ikke medlemmer.

Tilmelding: senest 1. september 2017 på
info@autismeoj.dk

Kredsenes

AKTIVITETER

Grøn aften - oplæg af Felix Munch om autistisk tænkning.

Dato: Tirsdag den 7. november 2017

Tidspunkt: kl. 19:00 - 21:30

Sted: Psykiatrisk Auditorium, indgang 30, Skovagervej 2, 8240 Risskov.

Tilmelding: info@autismeoj.dk senest dagen før.

Grøn aften er et arrangement, der henvender sig til forældre, som har fået diagnose på deres barn inden for det seneste års tid.

Introduktion til, hvad vores kreds kan tilbyde.

Vi serverer kaffe/te og kage.

Det vil blive en gruppe hvor I har mulighed for at være med til at præge dagsordenen både i forhold til indhold og rammer.

Gruppen vil mødes 2-3 timer en lørdag eller søndag, med 2-3 ugers mellemrum.

Kontakt Martinna Sofia Verner på: msverner@mail.dk for at få flere oplysninger

Er du over 18 år og har lyst til at mødes med andre med autisme i Autisme Netværk Randers, så kontakt Elisabeth Sørensen på: valnodde@yahoo.dk. Elisabeth står også for forældre netværkene i Randers.

Ny unge-gruppe i Randers for unge med ASF

Er du mellem 15-18 år, har autisme og bor i Randers omegn? Har du lyst til at møde, samt dele din erfaring med andre unge med autisme, så er denne gruppe måske noget for dig

Landsforeningen for Autisme, Kreds Østjylland, har i samarbejde med Selvhjælp Randers, startet en netværksgruppe i Randers. Gruppen mødes i Frivillighedens Hus, Frivilligværket og Selvhjælp Randers", Kirketorvet 2A (baghuset) 8900 Randers C.

Deltagelse i gruppen er gratis, og man skal ikke være visiteret dertil via sagsbehandler eller lign. Man skal blot være ung og have lyst til at være en del af et fællesskab med andre unge med ASF

Temaet for gruppen er social samvær, vidensdeling og erfaringsudveksling. Her vil der være mulighed for hygge, spil, samtaler i det omfang man vil, samt læring og samtaler om det at være ung med ASF.

KREDS MIDTVEST

Søskende/bedsteforældrekursus

Dato: Lørdag den 4. november 2017. (OBS NY DATO)

Tidspunkt: kl. 9.00-16.00.

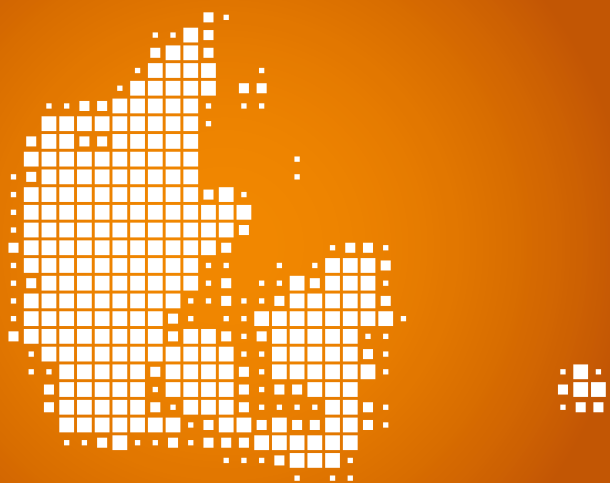
Sted: Langvadbjerg, Ringkøbingvej 108 A, 7400 Herning.

Arrangementet tilrettelægges i samarbejde med Autismecenter Vest.

Instruktører: Autismekonsulent Karin Bakmand og lærer Charlotte Rasmussen.

Formål for søskende:

Fokusere på, hvordan det er at være søskende til en bror eller søster med ASF. Kurset giver mulighed for at dele tanker, følelser og erfaringer om det at være søskende til en handicappet bror/søster med jævnaldrende, som er i en tilsvarende situation

KREDS STORKØBENHAVN NORD

Formand:
Guri Spiegelhauer ..... Tlf. 28 18 19 74
E-mail: guspi@xline.dk

KREDS STORSTRØM

Formand:
Sabine Hagens
E-mail: post@akzent.dk
AS-repr.:
Line Mackenhauer
E-mail: lima44@live.dk

KREDS SYDVESTJYLLAND

Kontaktperson:
John Olesen ..... Tlf. 22 18 49 08
E-mail: birgitogjohnlesen@privat.dk

KREDS SØNDERJYLLAND

Formand:
Kirsten Krohn Normann ..... Tlf. 26 41 53 62
E-mail: kontaktlaks@gmail.com

KREDS TREKANTEN

Formand:
Dorte Schandorph Jensen ..... Tlf. 29 67 00 67
E-mail: dortesjens@mail.dk

KREDS VESTEGNEN

Formand:
Jan Nielsen ..... Tlf. 40 10 67 91
E-mail: vestegnen@autismeforening.dk

KREDS VESTSJÆLLAND

Formand:
Stina Lund ..... Tlf. 50 58 78 89
E-mail: stina.lund.lakv@outlook.dk

KREDS ØSTJYLLAND

Formand:
Marianne Banner ..... Tlf. 50 43 83 61
E-mail: marianne_banner@yahoo.dk
AS-repr. voksne:
Jane Hellkvist ..... Tlf. 30 20 38 94
AS-repr. børn:
Elsebeth Svane ..... Tlf. 86 21 06 06

Kredsene

AKTIVITETER

Formål for bedsteforældre og de ældste søskende:

At give bedsteforældre og unge/voksne søskende grundlæggende informationer om de styrker og vanskeligheder, der typisk relateres til diagnoser inden for det autistiske spektrum.

Indbydelse og program kan ses på hjemmesiden www.kredsmidtvest.dk

For nærmere information ring til kontaktperson Jane Jensen, på tlf. 5311 3149.

Autismevenlig restaurantbesøg:

Mandag d. 18. september 2017

kl. 17.30 -21.00 på Westergaards Hotel Videbæk.

- med fagligt indlæg af Berith Høstrup, Klinisk diætist, med speciale i gode madoplevelser for personer og familier med autisme. Der vil også være mulighed for en kort, individuel samtale Berith Høstrup.

Dannelse af netværksgrupper for forældre:

Mandag d. 6. november 2017

Nærmere oplysninger om arrangementerne oplyses senere her på siderne, på vores hjemmeside www.kredsmidtvest.dk og i de invitationer, der sendes ud pr. mail.

Husk at sende os en mailadresse, hvis du vil modtage post fra din kreds – eller hvis du skifter mailadresse. Skriv til info@kredsmidtvest.dk.

For nærmere information ring til kontaktperson, Jane Jensen, på tlf. 5311 3149.

Kredsene

AKTIVITETER

KREDS SØNDERJYLLAND

Ud i fremtiden

Dato: 6. september 2017.

Tidspunkt: kl. 9.00-15.00.

Sted: Sønderjyllandshallen i Aabenraa.

Onsdag 6. september 2017 deltager Kredsforeningen med en stand ved uddannelsesmesse "Ud i Fremtiden" - en messe for unge med særlige behov.

Vi har fået en stand stillet til rådighed på dagen og vil her fortælle om Kredsforeningens virke.

Udover os vil det bl.a. også være muligt at besøge ASF-klassen fra Statsskolen samt andre aktører, der har deres daglige virke indenfor spektret.

Har nogen lyst til at give en hjælpende hånd med i standen et par timer på dagen, enten som forældre eller ASF'er, for at fortælle om de udfordringer, man møder i hverdagen, men også hvordan man tackler dem, bedes formanden kontaktet på kontaktlaks@gmail.com eller 20 82 42 52.

Søges

Til et projekt i samarbejde med Sønderborg Lokal TV (SLTV) søger vi 3-4 personer, der har lyst til at fortælle om sig selv og de udfordringer, men også styrker, der ligger i at have en diagnose indenfor autismspektret. Projektet løber af stablen ultimo september, så har man lyst til at deltage, bedes man kontakte formand Kirsten K. Normann på kontaktlaks@gmail.com eller 20 82 42 52.

Det er primært personer fra 18 år og opefter, der søges, bosiddende i Sønderborg kommune.

NAUK

Kære autistiske pige eller kvinde.

Savner du et netværk, hvor du kan møde andre, der har det ligesom dig? Nogle, du kan dele erfaringer med om, hvordan det er at være kvinde med autisme.

Så er NAUK måske noget for dig.

Tidspunkt: lørdage kl. 11.00-14.00.

Sted: Frivilligcenter Fredericia, Vendersgade 63, 7000 Fredericia.

NAUK er et netværk for kvinder og piger på 16+ med diagnoser indenfor autismspektret.

Vi mødes jævnligt i Frivilligcenter Fredericia.

Vi mødes for at dele erfaringer, finde forståelse og få inspiration til at leve et godt liv.

Vi har desuden en Facebook-gruppe, hvor der bliver opslået information om kommende møder, og man kan også skrive med hinanden på siden.

Der er ingen krav om, at man SKAL sige noget på møderne. Det er helt o.k. at sige meget lidt eller udelukkende at lytte. Og der er naturligvis tavshedspligt ift. alt det, der bliver sagt på møderne, samt hvad man betror hinanden i Facebook-gruppen.

Kunne du tænke dig at vide mere, eller være med til et møde, så kontakt: naukfredericia@gmail.com

LANDSFORENINGEN AUTISMES HOVEDBESTYRELSE

Formand:

Heidi Thamestrup ..... Tlf. 26 20 16 58

Næstformænd:

Bernd Weibeck..... Tlf. 24 24 63 99

Brian Andersen..... Tlf. 30 55 58 42

Hovedbestyrelse:

Allan Jensen..... Tlf. 29 21 97 20

Mads Behrendt Petersen..... Tlf. 25 14 66 80

Tine Heerup..... Tlf. 33 55 83 73

Christian Steward-Ferrer

Michael Weyand..... Tlf. 51 33 96 65

Kim Hansen..... Tlf. 56 48 08 89

Kristina Kristensen..... Tlf. 40 53 71 37

Peter K. H. Nielsen..... Tlf. 20 74 66 08

AUTISME- OG ASPERGER- FORENINGEN FOR VOKSNE

Formand: David Facius

Alle henvendelser til Autisme- og Aspergerforeningen for voksne, skal i øjeblikket ske på Landsforeningen Autismes telefon.

DIN KREDS

Husk at du altid kan gå ind på din kreds hjemmeside, hvor du kan finde og læse mere om de arrangementer, din kreds har planlagt.

Husk at holde din mailadresse opdateret så vi kan sende dig gode tilbud om foredrag, nyheder og aktiviteter.

Find din kreds på autismeforening.dk

Kredsene

AKTIVITETER

KREDS SYDVESTJYLLAND:

”Hvad er autisme, bliver der flere autister og hvad gør man for at hjælpe autistiske mennesker til et bedre liv”

Den 5. oktober kl. 19.00 kommer landsformand, Heidi Thamestrup til Esbjerg.

Sæt kryds i kalenderen så i kan være med til en spændende aften med oplæg og god debat. Hold øje med vores hjemmeside kredssydvest.dk og Facebook

Biografur

Den 8. oktober organiserer vi igen vores årlige familie biograf-tur. Filmen starter kl. 10, og der er en slikpose til alle børn.

Sæt en kryds i kalenderen og hold øje med vores hjemmeside kredssydvest.dk og Facebook. Der kommer det sidste nyt, og hvilken film vi skal se, efter sommerferien.

KREDS VESTEGNEN

Fra håbløshed til handicapkendelse

v/ Lasse Ross

- en ung mand med Aspergers syndrom

Dato: Fredag 3. november 2017.

Tidspunkt: kl. 19.00-21.00.

Sted: Lille Friheden, 2650 Hvidovre.

Pris: kr. 50,-

Lasse Ross, som besøgte Kreds Vestegnen i efteråret 2016 med sit foredrag om ”Mit liv som usynlig Asper-

Kredsene

AKTIVITETER

ger”, vender tilbage til kredsene med sit andet foredrag ”Fra håbløshed til handicapforståelse”.

Dette foredrag er historien om en meget turbulent og stærkt ubehagelig folkeskoletid, hvor hverdagen kun handlede om overlevelse. Det er min historie – om mit liv med Aspergers syndrom.

Billetprisen er kr. 50,00 pr. person og kan købes ved at gå ind på kredsens hjemmeside: autismeforening-vestegnen.wordpress.com

Billetsalget slutter d. 30. oktober 2017 kl. 10.00 – dog tages der forbehold for, at arrangementet kan være udsolgt før tilmeldingsfristens udløb.

Hold øje med kredsens hjemmeside: autismeforening-vestegnen.wordpress.com

KREDS KØBENHAVN/ FREDERIKSBERG

Aldring og autisme

Der eksisterer endnu ikke ret meget viden om, hvad der sker, når personer med autisme ældes, da diagnosen stadig er forholdsvis ny. Veluxfonden har støttet et større projekt om udvikling af praksisnær viden om aldring og autisme for at finde frem til at hjælpe borgere med autisme med at få at så god en alderdom som muligt.

Projektleder Kirsten Overgaard fra Defactum fortæller om, hvordan man mester ændringer i hverdagen i forbindelse med aldring, særlig fokus er der på hverdagslivet, helbred og relationer.

**Torsdag den 9. november 2017, kl. 19.00- 21.00.
Kulturstationen i Vanløse, Kulturhuset, Festsalen, Frode Jacobsens Plads 4,1, 2720 Vanløse.**

Alle er velkomne og tilmelding er ikke mulig.

Se kreds København/Frederiksbergs hjemmeside for aktuelle arrangementer: www.autismeforeningkbhfrb.wordpress.com

Se aktuelle arrangementer på Kreds København/Frederiksbergs hjemmeside www.autismeforeningkbhfrb.wordpress.com

KREDS STORSTRØM

Kommende aktiviteter i forbindelse med kommunalvalget 2017

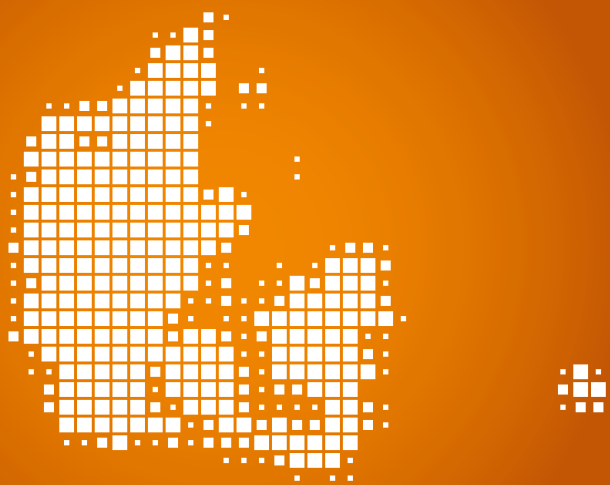
Vi arrangerer diverse former for møder mv., hvor du kan møde dine lokalpolitikere og komme i dialog med dem om det, der optager dig.

Hold øje med vores hjemmeside og ikke mindst dags-/ lokalpressen, hvor de vil blive annonceret.

NetværksCaféer i Nakskov og Vordingborg

Husk vores NetværksCaféer for pårørende til og mennesker med autisme. Mød andre i samme situation og lær af hinandens erfaringer i trygge rammer, hvor vi har tavshedspligt udadtil.

Du finder flere informationer om indhold, tid og sted, samt tilmelding på vores website www.autismeforening.dk/ Kreds Storstrøm / Kalender.

LANDSFORENINGEN AUTISMES SEKRETARIAT

Banestrøget 19, 2630 Taastrup
Tlf. 70 25 30 65
kontor@autismeforening.dk
www.autismeforening.dk

Sekretariatet har åbent 9.00-12.00 samt
13.00-15.00 alle hverdage.

Socialrådgiveren har åbent for telefon-
rådgivning: Mandag, torsdag og fredag kl. 9.00-
12.00 samt tirsdag kl. 16.00-19.00.
Onsdag lukket.

Landsformand Heidi Thamestrup
Tlf. 26 20 16 58 / formand@autismeforening.dk
Arbejdsområder: ledelse, policy, redaktør, Det
Centrale Handicapråd, Autism Europe, børn og
unge, Ankestyrelsens Praksisudvalg, Projekt
Opportunity, VISOs faglige bestyrelse

Sekretariatschef Lars Grønlund
Tlf. 30 53 34 52 / l-g@autismeforening.dk
Arbejdsområder: IT, administration, Protektorat
og SIKON konferencesekretariat

Økonomimedarbejder Helle Bach
Tlf. 31 71 05 81 / bogholder@autismeforening.dk
Arbejdsområder: budget/regnskab,
økonomistyring, personaleadministration

Socialrådgiver Ulla Kjer
Tlf. 70 25 30 68 / social@autismeforening.dk
Arbejdsområder: rådgivning, vejledning, artikler
og foredrag

Kursussekretær Lone Street Nielsen
Tlf. 20 57 63 30 / kursus@autismeforening.dk
Arbejdsområder: kursussekretær, SIKON's
kurser og konference

Kredsene

AKTIVITETER

KREDS STORKØBENHAVN NORD:

Læring og trivsel

De fleste forældre ønsker, at deres børn får mulighed for at gå i en skole, hvor de lærer noget og trives. En vellykket skolegang har stor betydning for alle børns chancer for senere hen at få mulighed for at klare sig selv.

Men hvordan ser et godt skoletilbud ud for børn og unge med autismespektrumsforstyrrelser (ASF) - uanset om barnet/den unge inkluderes i en ordinær klasse eller får et specialskoletilbud?

Hvad er vigtigt at have fokus på, og hvordan tages der højde for de meget store individuelle forskelle og behov, børn og unge med ASF har?

Og hvilke muligheder er der egentlig, når et barn med ASF har udfordringer i forhold til læring og trivsel og hvor går man hen?

Hvordan kan man forebygge skolevægring, og hvad kan man stille op, hvis barnet har udviklet skolevægring?

Oplægsholdere:

Jurist Christina Bergsted Andersen

Psykolog Sarah Parlar

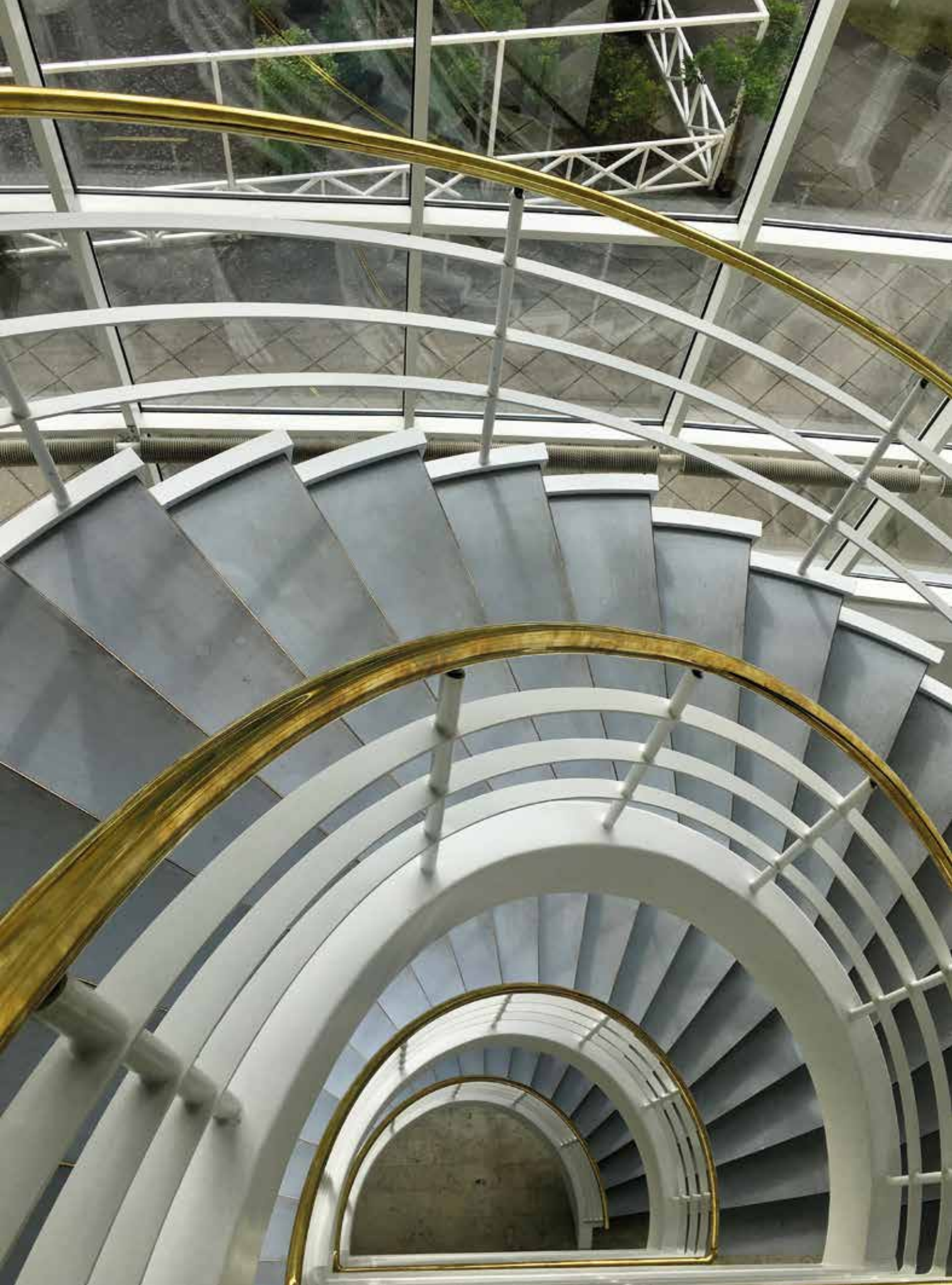
Der vil også være rig mulighed for at stille spørgsmål.

Tid: Lørdag den 4. november 2017 kl. 09:30-15:30

Sted: Herlev Medborgerhus, Herlevgårdsvej 18-20, 2730 Herlev

Pris: kr. 125

Tilmelding: Skal foretages senest den 27. oktober 2017 kl. 10 og sker ved køb af billet via kredsens hjemmeside. Du finder os her: www.autismeforening.dk. Tryk Find din kreds, Vælg Kreds Storkøbenhavn Nord

På toppen med **GUA!**

Kursus for unge med diagnosen GUA og deres forældre. Weekenden byder på selvindsigt, rollemodeller og aktiviteter for de unge samt hygge, netværk og undervisning for forældrene.

Undervisere Det Nationale Autismeinstitut
Pædagoger Jeppe Jensen Kruse, Julie Moth Frederiksen, Mads Jakobsen

Dato 4.-5. november 2017

Sted Banestrøget 19-21, Taastrup

Målgruppe Unge 16-24 år + forældre

Pris 795,- inkl. forplejning og overnatning på Choice Hotel

Program www.SIKON.dk

Der er plads til 34 personer på kurset, pladserne tildeles efter "først til mølle" princippet.

SIKON
Landsforeningen Autismes kurser og konferencer

